

วัณโรค, ข้อมูลสำหรับผู้ป่วย

เอกสารข้อมูลเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อโดยเจ้าหน้าที่แพทย์ควบคุมโรคติดต่อ

เหตุใดท่านจึงได้รับข้อมูลฉบับนี้

ท่านป่วยหรือสงสัยว่าป่วยเป็นวัณโรคและจำเป็นต้องได้รับการรักษา เอกสารนี้มีข้อมูลเกี่ยวกับวัณโรค วิธีการรักษาโรค และข้อปฏิบัติ

วัณโรคคืออะไร

วัณโรค (หรือที่เรียกว่า TBC หรือ TB) เป็นโรคติดต่อชนิดหนึ่งที่เกิดจากเชื้อไมโครแบคทีเรียทูปเนอริคูลิซิส (Mycobacterium tuberculosis) มักจะทำให้เป็นวัณโรคปอด แต่ยังส่งผลให้เกิดวัณโรคต่อส่วนอื่น ๆ ของร่างกายได้ เช่น ต่อมน้ำเหลือง ทุ่งปอด กระดูก สมอง หรือไต หลังติดเชื้อโดยมากจะใช้เวลานานกว่าจะแสดงอาการของโรคให้เห็น (เดือนหรือปี)

ในเด็กเล็กหรือผู้ที่ภูมิคุ้มกันอ่อนแอโรคนี้อาจพัฒนาได้อย่างรวดเร็วและรุนแรงมาก

วัณโรคติดต่ออย่างไร

โรคนี้อาจติดต่อจากผู้ที่เป็นวัณโรคปอดหรือทางเดินหายใจ

เชื้อแบคทีเรียสามารถแพร่กระจายทางอากาศภายในอาคารบ้านเรือนผ่านการไอและผู้อื่นหายใจเอาละอองฝอยที่มีเชื้อแบคทีเรียเข้าไป ส่วนใหญ่จะติดเชื้อวัณโรคผ่านการติดต่อและสัมผัสอย่างใกล้ชิดและเป็นระยะเวลานาน

ดังนั้นผู้ที่พักอาศัยอยู่ในบ้านเรือนเดียวกันมักจะติดเชื้อ พ่อแม่อาจแพร่เชื้อให้ลูกได้ และแม้แต่เพื่อนสนิทก็อาจติดเชื้อได้

เป็นเรื่องที่พบได้น้อยที่คนจะติดเชื้อผ่านการติดต่อและสัมผัสในช่วงเวลาสั้น ๆ หรือการพบปะกันชั่วคราว เช่น ที่ทำงานหรือที่โรงเรียน

เราจะสังเกตได้อย่างไรว่าเป็นวัณโรค

อาการที่พบบ่อยได้แก่ น้ำหนักลด ไอเรื้อรัง เหงื่อออกตอนกลางคืนและมีไข้

อาการจะขึ้นอยู่กับว่าเชื้อแบคทีเรียวัณโรคอยู่ส่วนไหนของร่างกาย วัณโรคในระบบทางเดินหายใจมักจะทำให้เกิดอาการไอเรื้อรัง อาการอื่น ๆ อาจเป็นอาการบวม (วัณโรคในต่อม) อาการปวด (วัณโรคกระดูกหรือหน้าท้อง)

อาการของผู้ป่วยวัณโรคในแต่ละคนอาจแตกต่างกันขึ้นอยู่กับว่าป่วยมานานแค่ไหน –

ตั้งแต่แทบไม่แสดงอาการเลยไปจนถึงอาการรุนแรงมาก

วัณโรคมีลักษณะการแพร่เชื้ออย่างไร

ผู้ที่ป่วยเป็นวัณโรคปอด ซึ่งเราจะพบแบคทีเรียได้โดยการตรวจเสมหะนั้น สามารถแพร่เชื้อได้ง่ายมากก่อนจะเริ่มการรักษา การแพร่เชื้อจะลดลงอย่างรวดเร็วตั้งแต่ในช่วงสัปดาห์แรก ๆ ของการรักษา

ผู้ป่วยที่เป็นวัณโรคอื่นที่ไม่ใช่ปอดและทางเดินหายใจจะไม่มีอาการแพร่เชื้อ เด็กเล็กที่เป็นป่วยเป็นวัณโรคแทบจะไม่แพร่เชื้อเลย นอกจากวัณโรคจะไม่แพร่เชื้อผ่านทางเสื้อผ้าหรือวัตถุสิ่งของอื่น ๆ แล้วโรคนี้อาจจะไม่แพร่เชื้อเมื่ออยู่กลางแจ้ง

วัณโรคอันตรายหรือไม่

หากป่วยเป็นวัณโรคแล้วไม่ได้รับการรักษาเชื้อแบคทีเรียจะสามารถแพร่กระจายและเข้าโจมตีอวัยวะอื่น ๆ ได้

วัณโรคที่ไม่ได้รับการรักษาอาจนำไปสู่การเจ็บป่วยสาหัสและบางครั้งก็อาจเป็นอันตรายถึงชีวิต

เด็กเล็กและผู้ที่มีภูมิคุ้มกันอ่อนแอจะมีโอกาสเสี่ยงสูงที่จะป่วยเป็นวัณโรคชนิดรุนแรง

รักษาวัณโรคให้หายได้อย่างไร

การรักษาวัณโรคจะรักษาด้วยยาที่ฆ่าเชื้อแบคทีเรียที่เป็นสาเหตุของโรค การรักษาจะใช้เวลานานและต่อเนื่องกันหลายเดือน สำคัญมากที่จะต้องปฏิบัติตามการรักษาที่แพทย์กำหนด ยาบางตัวต้องรับประทานตอนท้องว่าง (โดยมากหนึ่งชั่วโมงก่อนอาหารเช้า) นอกจากนี้ยังสำคัญที่ต้องไม่ลืมรับประทานยาตัวใดตัวหนึ่งในการรักษา ปฏิบัติตามคำแนะนำของแพทย์ การละเลยการรักษาสามารถทำให้เชื้อแบคทีเรียดื้อยาและส่งผลให้รักษาได้ยากขึ้น ยารักษาวัณโรคนั้นไม่คิดค่าใช้จ่ายเช่นเดียวกันกับการตรวจติดตามการรักษา

การติดตามการติดเชื้อ – หมายความว่าอย่างไร

การหาตัวผู้ป่วยวัณโรคเป็นเรื่องสำคัญมากเพื่อให้ผู้ป่วยได้รับการรักษา ส่วนหนึ่งก็เพื่อลดความเสี่ยงที่จะเจ็บป่วยร้ายแรง (ดูข้างต้น) และส่วนหนึ่งก็เพื่อป้องกันการติดเชื้อแพร่กระจายสู่คนจำนวนมาก ดังนั้นท่านที่ป่วยเป็นวัณโรคจะต้องแจ้งให้ทราบว่าท่านได้อาศัยอยู่ใกล้ชิดหรือพบปะกับผู้อื่นที่ท่านอาจแพร่เชื้อให้ได้ หรือผู้ที่อาจแพร่เชื้อให้ท่าน คนอาจจะติดเชื้อได้โดยที่ไม่จำเป็นต้องป่วย

วัณโรคมีบัญญัติในกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและการควบคุมโรคติดต่อ – หมายความว่าอย่างไร

เมื่อท่านป่วยเป็นวัณโรคท่านจะต้องมีชีวิตอยู่โดยที่ไม่เสี่ยงต่อการแพร่เชื้อให้ผู้อื่น ท่านที่ป่วยหรือสงสัยว่าป่วยเป็นวัณโรค จะต้องปฏิบัติตามกฎข้อปฏิบัติที่ได้รับจากแพทย์ของท่าน:

- ผู้ป่วยวัณโรคที่แพร่เชื้อ
  - อาจต้องได้รับการดูแลที่โรงพยาบาล
  - ห้ามไปทำงาน ไปโรงเรียน หรือกิจกรรมสันตนาการจนกว่าจะมีการรักษาจนปลอดการติดเชื้อและแพทย์ของท่านแจ้งว่าท่านแพร่เชื้อให้ผู้อื่นไม่ได้อีก
- ท่านจะต้องกลับมาพบแพทย์หากแพทย์ของท่านแจ้งให้มาพบ
- หากท่านย้ายที่อยู่ท่านจะต้องแจ้งให้แพทย์ของท่านทราบ

หากท่านได้รับกฎข้อปฏิบัติที่ท่านคิดว่าไม่ถูกต้อง ท่านสามารถติดต่อแพทย์ควบคุมโรคติดต่อในเขตมณฑลที่ท่านอาศัยอยู่ได้

หากต้องการทราบเพิ่มเติม

ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับวัณโรคมีที่

www.1177.se

www.folkhalsomyndigheten.se

ข้อมูลสำหรับติดต่อ (Kontaktuppgifter)

ชื่อคลินิก (Namn på mottagningen)
.....
คุณได้พบกับ (Du har träffat)
..... แพทย์ (Läkare)
..... โรงพยาบาล (Sjuksköterska)
หมายเลขโทรศัพท์/เวลาบริการทางโทรศัพท์ของคลินิก (Telefonnummer/telefonid till mottagningen)
.....

Smittskyddsenheten

